



Cuprins

Vacanta contra curentului: Roma in februarie	2
Misterele Romei	6
Roma, la picior	12
O zi la Vatican	16
Tot ce trebuie sa stii despre o vizita la	19
Muzeele Vaticane	
Roma - unde sa fugi de turisti (I)	23
Roma - unde sa fugi de turisti (II)	28
5 locuri din care poti admira Roma de sus	32
Roma: Amore, ti amo!	36
Trasee in Roma: Cele mai frumoase fantani	40
Roma: supravietuirea monumentelor pagane	45
 prin botez	

Vacanta contra curentului: Roma in februarie



14 februarie o sa ma prinda la Roma. Suna romantic, stiu, dar a fost o pura intamplare.

Cautam adresa unui restaurant din Bucuresti cand am vazut o

reclama cu promotiile Wizz Air. Am intrat pe site, am cautat bilete de avion pentru diverse destinatii, in diverse perioade si s-a nimerit sa le gasesc pe cele catre **Roma cu 53 de euro de persoana, dus-intors, cu toate taxele incluse.**

M-am entuziasmat foarte tare, in sa nu le-am rezervat pe loc. Stiam ca Roma se afla pe una dintre pozitiile fruntase in topul celor mai scumpe orase din Europa. In plus, ofertele agentilor pentru sejururile in Roma din vara lui 2009 erau cam usturatoare. In jur de 600 de euro pentru 5 nopti de cazare cu mic dejun si transport, la care se adaugau banii pentru celelate mese, transportul in oras si intrarile la obiectivele turistice.

Degeaba era biletul de avion 53 de euro, daca scoteam din buzunar de 10 ori pe atat pentru restul cheltuielilor. Si poate mai aveam noroc de ploaie, ger sau vant insuportabil. Ca doar nu stiam nimic despre vremea din februarie, in Roma.

Asa ca m-am apucat sa caut informatii.

Prima intrebare si cea mai importanta, caci de ea depindea daca inaintam in cercetari sau nu: **cum e vremea in februarie, in Roma?** Am intrat pe [Travel Weather](#) si am aflat cateva informatii interesante: luna preferata de italieni pentru a vizita capitala este octombrie, iar primavara, incepand cu martie, e numai buna pentru a descoperi orasul construit pe sapte coline. Nimic despre februarie. Cu inima cat un purice am dat scroll in jos si am ajuns la doua grafice care aratau cum variaza temperatura si precipitatiile in functie de lunile anului. Am rasuflat usurata sa vad ca februarie si martie sunt tot un drac. **4 - 15 grade, precipitatii moderate.**

Urmatorul pas: **cazarea**. Nu stiam la ce preturi sa ma astept asa ca am intrat pe [booking.com](#) sa-mi fac o parere. Maricele..5 nopti in hoteluri fara pretentii, intr-o zona cat de cat ok, de unde sa nu facem o vesnicie pana in centru costau intre 350 si 450 de euro. Cautand alternative am ajuns pe un [site cu hosteluri/B&B](#) si am gasit Liliput

Hostel care oferea cazare si mic dejun, in perioada respectiva, contra 24 de euro/persoana/noapte. Comunicarea a fost greoaie cu ei, dar revenind pe booking ieri am gasit o oferta "last minute" la un B&B din aceeasi zona: **225 euro pentru toata perioada** in loc de 450 euro. A noastra a fost ultima lor camera :)

Transportul si cazarea fiind rezervate, am inceput sa ma gandesc la ce vom face acolo. Fiind iarna, **programul obiectivelor turistice este, in cele mai multe cazuri, scurt**. Dupa ora 16 nu prea mai ai ce face, spre deosebire de vara, cand sunt deschise pana pe la 19. Plus ca se intuneca mult mai devreme ca vara; Eurometeo.com spune ca **soarele apune in jurul orei 17:44**.

Din fericire, Roma ne vine in ajutor. Uitandu-ma pe poze, pare sa aiba un **farmec aparte dupa ce apune soarele**, asa ca serile ni le vom umple cu plimbari mai mult sau mai putin romantice sub clar de luna. :) Am cautat informatii despre **cat de sigur e sa umbli prin capitala dupa inserat** si, daca eviti cateva zone rau famate, nu prea ai ce pati.

Ca o alternativa la plimbari sunt **intalnirile cu localnici, stabilite cu ajutorul CouchSurfing-ului**. Tot prin intermediul CS o sa avem si cateva **recomandari atat de restaurante** cu preturi accesibile si mancare gustoasa, **cat si de pub-uri in care obisnuiesc ei sa petreaca**. In felul acesta o sa surprindem cat putem de mult din

autenticitatea locului.

Mai sunt trei saptamani, dar parca nu mai am rabdare. Deja ma vad umbland pe strazile Romei descoperind locurile trecute in ghid, dar mai ales pe cele care nu apar acolo. Genul acela de locuri care te aduc putin mai aproape de ceea ce inseamna sa fii italian care locuieste in capitala. Si toate acestea la un pret greu, daca nu imposibil de egalat in sezon.

Misterele Romei



Pentru mine calatoriile sunt ca mersul la scoala, pentru ca inainte sa plec la drum, imi fac intodeauna temele de acasa. Imi place la nebunie sa petrec ore in sir

cautand sa cunosc cat mai multe despre locurile in care ma vor duce pasii. Asa se face ca inainte de a-mi face bagajul pentru cele 5 zile petrecute in **Orasul Etern** acum un an, aveam deja bine pus la punct un bagaj mult mai important, care m-a facut sa inteleg cu adevarat povestea Romei. Din valiza mea am extras pentru voi cateva dintre curiozitatile care m-au fascinat atunci cand am inceput sa descopar **Roma:**

In ianuarie 2007, **un arheolog a anuntat ca e posibil sa fi gasit faimoasa pechera Lupercal (in care gemenii Romulus si Remus au fost alaptati de lupoaica)**, la 16 m sub resedinta lui Augustus, Domus Livia, de pe Dealul Palatin.

Castelul San Angelo a fost pe rand mausoleu si fortareata, pana in secolul XIV, cand Papa l-a convertit in Castel si l-a unit cu **Basilica San Pietro** printr-un **coridor**, numit **Passetto**, folosit uneori de Papi in caz de pericol. Passeto joaca un rol foarte important in romanul **Ingeri si Demoni** al lui **Dan Brown**. Vatican a folosit ulterior castelul si ca inchisoare, unde se faceau si executii.

Podul San Angelo care conduce la Castel a fost folosit pentru mai multe secole pentru a „expune” pe cei executati.

Denumirea „**San Angelo**” vine de la o **viziune** pe care Papa Gregorio cel Mare a avut-o in anul 590, care intruchipa un inger pe mausoleu, cu o sabie care anunta sfarsitul ciumei. Dupa aceasta a aparut si statuia ingerului care poate fi vazuta si acum pe Castel.

La **Colosseum** au murit **500.000 de oameni** si peste **1 milion de animale salbatice**.

Colosseumul este unul dintre **simbolurile campaniei impotriva pedepsei cu moartea** si este luminat pe timp de noapte cu auriu, atunci cand oriunde in lume este abolita pedeapsa cu moartea sau o persoana condamnata la moarte este eliberata sau ii este schimbata pedeapsa.

Desi atrage multimi de turisti, **Monumentul dedicat lui Vittorio Emanuel II** este foarte controversat si este poreclit de romani **Dintele fals**, **Tortul de nunta** sau

Masina de scris, pentru ca este considerat mult prea mare si pompos.

Fontana dei Quattro Fiumi din faimoasa **Piazza Navona** este incadrata de 4 zei care simbolizeaza cele 4 mari fluvii cunoscute la vremea cand a fost construita: **Nil, Gange, Dunarea si Plata.**

Capela Sixtina pictata de **Michelangelo** a distrus vederea artistului, in principal datorita conditiilor proaste in care a lucrat intre anii 1508 si 1512, sub presiunea constanta a Papei. Atunci cand a fost chemat pentru aceasta lucrare, Michelangelo lucra la mormantul Papei si nu a fost deloc incantat de schimbare, insistand ca este sculptor si ca dispretuia frescele.

La 60 de ani Michelangelo a fost din nou chemat impotriva vointei sale pentru a picta **Judecata de Apoi pe Capela Sixtina. Autoportretul lui Michelangelo apare de 2 ori** in Judecata de Apoi: pe pielea jupuita pe care o tine Sfantul Bartolomeu in mana stanga și in figura care priveste incurajator pe cei care se ridica din morminte.

Capela Sixtina are forma dreptunghiulara, cu laturi de 40,93 m x 13,41 m, care sunt exact dimensiunile **Templului lui Solomon din Vechiul Testament.**

O legenda spune ca in noaptea dintre 4 si 5 august 358, Fecioara Maria a aparut in fata Papei Liberius si a unui

nobil roman, Johannes, spunandu-le să construiască o biserică în locul unde va **cadea zapada** a doua zi. Se pare că a doua zi a nins pe dealul Esquilin, cu toate că era **mijlocul verii**, zapada delimitând în plan **Bazilica Santa Maria Maggiore**.

Se spune că sculptorul statuii care îl întruchipează pe **Moise din Fantana Acqua Felice** a murit de supărare sau s-a sinucis din cauza comparației cu statuia lui Moise a lui Michelangelo.

Înainte de construirea peretilor care delimitează cursul râului Tibru, acesta ieșea adesea din matcă, iar în anul 1580 inundațiile au fost atât de mari încât în **Piazza Spagna** apa atingea un metru. Când apele s-au retras, în mijlocul pietei a fost uitată o barcă, de unde și forma faimoasei **Fontana della Barcaccia**, o barcă pe jumătate scufundată.

În antichitate, **Insula Tibrului** era evitată datorită povestilor negative asociate cu aceasta. Doar criminalii și bolnavii contagioși erau izgoniți aici. După ce Roma a fost lovită de ciumă în anul 293 î. Hr., senatul roman a decis construirea unui templu dedicat lui **Aesculapius, zeul medicinei și vindecării**. Atunci când delegația însărcinată cu aducerea statuii zeiței a plecat spre Grecia cu vaporul, conform credinței magice, au luat cu ei un șarpe. La întoarcere, acesta a sărit în apă și s-a dus pe Insula, ceea ce a fost considerat un semn de la zeu, care dorea ca

templul sa fie construit in acel loc. Astfel templul a fost ridicat pe Insula Tibrului si tot conform acestei legende, Insula a fost ulterior modelata sub forma de vapor.

La Roma au fost aduse **8 obeliscuri egiptene**, dintre care cel mai mare din lume, cu peste 230 de tone, il gasiti in **Piazza di San Giovanni in Laterano**.

Nu in ultimul rand as vrea sa recomand celor care au in plan o vizita la Roma cateva dintre preferatele mele:

- **Chiesa del Sacro Cuore del Suffragio**, o biserica neogotica micuta, pe care, daca sunteti amatori ai acestui stil, o gasiti pe malul Tibrului, in apropierea Castelului San Angelo.
- **Piramida lui Cestius**, construita din caramida acoperita cu marmura, care contrasteaza puternic cu **Porta San Paolo**, una dintre portile sudice din zidurile Aureliene.
- **Largo di Torre Argentina**, o piata care adaposteste ruinele celor mai vechi patru temple republicane romane si ale Teatrului lui Pompei. Pentru iubitorii de pisici, aici se afla si un adapost, iar voluntarii care se ocupa de acesta ofera turistilor un tur al ruinelor, pentru care fiecare poate face o donatie pentru adapost.
- Pentru final am pastrat **Piazza dei Cavalieri di Malta**, care este locul meu preferat din Roma. Nu vreau sa va stric surpriza, asa ca va voi lasa pe voi sa descoperiti misterul acestui loc. Va asigur ca nu veti fi deloc

dezamagiti de ce veti gasi aici, ci dimpotriva, veti fi fascinati.

Roma, la picior



Ca tot s-a discutat despre **Roma** imi aduc aminte ca in urma cu an am colindat si eu stradutele intortocheate ale capitalei italiene. Un oras atat de mare necesita

foarte mult timp pentru a-l descoperi si cunoaste cu adevarat.

In putinul timp pe care l-am avut la dispozitie am incercat sa parcurg cateva trasee de zeci de kilometri pe jos si astfel **am fost impresionata de caldura italienilor, de momentele atat de bine conservate si de buna organizare a Romei.**

Prima zi in acest oras magnific a fost una ploioasa, dar asta nu m-a impiedicat sa ajung la **Fontana de Trevi** unde am simtit ca mi se taie, practic, respiratia, in **Palazzo della Farnesina**, situata pe una din cele sapte coline ale orasului aici aflandu-se Guvernul si Ministerele si de unde poti privi **Basilica Sf. Petru** (Vatican) si, nu in ultimul rand,

la treptele spaniole. Daca cobori treptele ajungi pe o faimoasa strada care impresioneaza doamnele din inalta societate si anume **Via Condotti** plina de magazine cum ar fi Chanel, Prada, Dolce & Gabbana, Armani , Versace, etc.

Timpul ne-a izgonit intr-o cafenea unde am savurat un delicios capuccino, chiar daca nu era dimineata. In Italia sunt cateva reguli de care trebuie sa tineti cont in legatura cu servirea cafelei si cu obiceiurile culinare. **Capuccino se serveste numai la micul dejun** impreuna cu cateva fursecuri sau prajituri, iar **cafeau trebuie sa o cereti intodeauna dupa masa**, niciodata inainte - italienii refuza sa accepte ca poti servi cafeaua si inainte de masa, cum se mai obisnuieste pe la noi. Si, daca va aventurati prin oras, **nu uitati sa va duceti sa mancati intre unu si trei altfel va trebui sa asteptati pana la ora sase** ca sa serviti urmatoarea masa.

Cat am umblat eu prin Roma nu am vazut shaormerii, fast fooduri sau mancaruri take away, italienii sunt traditionalisti si tin foarte mult la obiceiurile culinare - **paste si pizza**. Pizza lor este atat de diferita fata de ce intalnim in Romania incat nu poti concepe ca nu trebuie sa pui ketchup pe deasupra ei. De obicei se pune un sos inainte de a adauga celelalte ingrediente care nu sunt in numar mai mare de cinci per pizza. La restaurant, pana iti soseste mancarea, ti se aduce un cosulet cu paine de toate felurile. Italienii din sud rad de cei din nord apropo de calitatea painii. Mie mi-a fost greu sa-mi dau seama care e

mai buna pentru ca toate mi se pareau delicioase.

Dupa ce ne-am odihnit, fiind luna februarie, seara a venit foarte repede asa ca am pornit din nou spre minunatiile orasului. Am ajuns in **Piazza Navona** unde fontanile creau o atmosfera de basm fiind luminate si evidentiand sculpturile atat de bine, incat aveai impresia ca sunt vii.

Dupa o sesiune de fotografii ne-a atras lumina **Basilicii Vaticanului** si am traversat Raul Tevere chiar pe faimosul pod **Ponte D'Angelo** ce leaga cartierul Borgo de Ponte unde este situat Castelul Sant'Angelo.

Castelul este denumit astfel dupa ingerul care se afla in varfului cladirii si din 1901 a devenit muzeu. Inca admirand luminile orasului si incercand sa nu devin prea sentimentala am mers cu pasi inceti spre granita dintre **Roma** si **statul Vatican**. Ajunsa in **Piazza San Pedro** am simtit energia pozitiva emanata de acest spatiu. Am admirat coloanele ce ai impresia ca formeaza ziduri, pe care sunt amplasate statuile Papilor care au condus Vaticanul de-a lungul secolelor. O zi am rezervat-o [Muzeului Vaticanului](#) si statului in sine.

Pe langa statui si cladiri vechi, Roma ofera si parcuri minunate unde poti vedea pini alaturi de portocali care in luna februarie atarnau de greutatea fructelor. Pacat ca nu sunt comestibile.

Ca orice turist am vizitat aproape toate punctele de atractie importante, in sa cel mai mult m-au impresionat **Vaticanul**, atat ziua cat si noaptea, **Fontana de Trevi**, **Parcul Bolognese**, apeductele care impanzesc aproape tot orasul si ai posibilitatea sa treci pe sub ele si, nu in ultimul rand, numarul mare al **Arcurilor de Triumf**.

O zi la Vatican



Daca ajungi in Roma nu ai cum sa nu mergi si in cel mai mic stat din lume si anume Vatican. O zi am dedicat-o [vizitarii muzeului Vatican](#) si a **Domului Sf.**

Petru. Denumirea pietei si a bazilicii au fost date dupa acest mare sfant, iar italienii spun ca in acel loc Petru a impartasit cunostintele sale despre crestinism. Se ajunge foarte usor in **Vatican** si daca vrei sa mergi in Piata Sf. Petru exista o intrare destinata turistilor, neprotejata de Garzile Papale Elvetiene.

Ostasii care fac parte din Garda poarta haine colorate si au dubla cetatenie. Aceasta armata este **cea mai mica si cea mai veche din lume** care a rezistat in aceeasi forma de atata timp. A fost infiintata de catre Papa Iulius al II-lea in anul 1506, acelasi care a initiat construirea bazilicii si a chemat artisti renumiti la decorarea acesteia, printre care Michelangelo, Raphael si da Vinci.

Ca sa poti patrunde in bazilica, trebuie sa ai o tinuta adecvata si sa nu ai obiecte metalice in geanta. Exista un filtru de check in la intrare, totul fiind destul de securizat. In acest lacas am intalnit renumita **La Pieta**, care impresioneaza prin tineretea Fecioarei alocata de catre artist. Despre aceasta capodopera s-au spus fel de fel de povestiri cum ca artistul ar fi lovit-o si este degradata intr-un colt sau ca atunci cand au incercat sa o mute au lovit-o, insa mi s-a parut foarte intrega.

Ca sa urci in varful domului platesti 5 euro sau 7 euro pentru cei care prefera liftul. Eu am vrut sa fac putina miscare si am urcat cele 323 de trepte (le-am numarat:D) pana **deasupra Vaticanului**. Am ajuns aproape de varf si am intrat pe o usa care m-a condus in interiorul bazilicii, deasupra Baldachinului. Aici totul este cu plasa insa poti vedea foarte bine activitatile din biserică. Am continuat sa urc treptele de data aceasta foarte inguste si in spirala. Aviz celor care sufera de claustrofobie! In cele din urma am simtit o adiere puternica si mi-am dat seama ca suferinta mea se terminase si in fata mea se aterneau frumusetiile Romei si a Vaticanului. Am contemplat timp de un sfert de ora (aveam un amic care suferea din cauza inaltimii), strecurandu-ma pe langa ceilalti turisti ca sa pot face poze.

Un alt moment de neuitat al zilei a fost reprezentat de **vizitarea Muzeului Vatican**. Intrarea s-a facut prin partea superioara a dealului ce gazduieste Vaticanul unde am stat la o coada de o jumătate de ora ca sa pot survola scara in

spirala a cladirii. Am ajuns in partea dedicata mumiilor unde am trecut putin prin istoria Egiptului Antic, apoi a urmat un culoar imens plin de statui - Braccio Nuovo. In viata mea nu am vazut atatea statui minunate, reprezentari ale regilor romani. Galeria Hartilor este si ea frumoasa si poti vedea transformarea Imperiului Roman de-a lungul timpului. Iar despre picturi nu exista cuvinte, aici poti intalni mari opere ale artistilor italieni cum ar fi: Portretul San Jerome a lui da Vinci, Inaltarea lui Raphael, Madona si copilul cu sfinti a lui Perugino si renumita Capela Sixtina a lui Michelangelo. Ajunsa in camera cu aceasta capodopera, lumea era orientata cu privirea in sus, incercand sa fotografieze pe furis capela. Langa noi erau carabinieri ce incercau sa interzica fotografiatul.

Am avut noroc ca in acea zi frumoasa am putut sta si in gradina muzeului, **Cortile del Belvedere**, unde poti vedea Pigna (reprezinta un con de pin facut din bronz) si minunata Sfera cu Sfera realizata de Pomodoro, care este invartita din cand in cand de un paznic.

Astfel mi-am petrecut eu **o zi intreaga vizitand Vaticanul**. Dupa o sesiune de arta am ales un loc pe treptele pietei Sant Pedro si am urmarit porumbeii blanzi care nu au sfiala de oameni si vin sa manance ce li se ofera.

Tot ce trebuie sa stii despre o vizita la Muzeele Vaticane



Oricat nu-mi place sa recunosc, am vizitat Vaticanul mai mult de dragul de a spune ca am fost acolo decat dintr-o reala placere si curiozitate. De

fapt, aproape ca am renuntat la a mai intra cand am vazut coada de sute de persoane care se intindea de-a lungul zidului. Asa ca nu o sa va povestesc despre minunatiile care se ascund in spatele usilor acestui muzeu. Pentru mine (si sunt sigura ca mai sunt multi la fel, dar care poate nu recunosc) povestile spuse de marile opere de arta raman un la fel de mare mister.

Ce pot sa va ofer, sunt cateva informatii practice din proaspata experienta capatata ca vizitator al muzeului :)

Cum ajung la Muzeele Vaticane?

Luati metrourl, Linia A, pana la statia Ottaviano. De acolo mai sunt cam 5 minute de mers pe jos. Nu va faceti

probleme daca nu stiti incotro sa va indreptati, urmati multimea. La mine a functionat chiar daca am vizitat Roma in extrasezon (februarie), iar la Vatican am ajuns in timpul saptamanii cand se presupune ca sunt si mai putini turisti.

Cand e cel mai aglomerat?

Muzeul se inchide devreme (15:00), iar ca sa-l vizitezi - chiar si in graba - iti ia cel putin 2-3 ore. Asa ca majoritatea turistilor prefera sa ajunga acolo de dimineata ca sa fie siguri ca au timp suficient pentru a admira fiecare exponat. Daca e si cazul vostru, **nu va impacientati la vederea cozii imense, se misca repede**. Exista alternativa **tururilor cu ghid propriu**. Pentru acestea nu trebuie sa asteptati la coada, dureaza 2 ore si trebuie sa scoateti din buzunar **40 de euro de persoana** (15 euro intrarea + 25 de euro pentru ghid).

Cat ma costa sa vizitez Muzeele Vaticane?

Biletul costa 15 euro, iar daca vreti si audioguide este 7 euro. Eu l-am luat si vi-l recomand si voua daca nu aveti ghid. Am aflat tot felul de informatii interesante si mi-a facut vizita mai placuta. Avantajele fata de un ghid: poti sa-l pui pe pauza sau sa-l opresti cand te plictiseste o anumita explicatie si, in plus, costa mult mai putin. Dezavantajul: nu-i poti pune intrebari suplimentare.

Exista restrictii la intrare?

Nu aveti voie sa intrati cu mancare, bautura sau arme, iar tinuta trebuie sa fie una decenta. (fara fuste scurte,

bermude sau decolteuri prea generoase)

Am de unde sa-mi iau de baut sau de mancat?

Daca vi se face foame sau sete, **preturile din cafenea si restaurant sunt accesibile**. Un cappucino sau o apa plata la 0,5 costa 1,3 euro, o felie mare de pizza e 3,2 euro, iar daca vreți un meniu complet cu mancare gatita traditionala veti scoate din buzunar 14 euro.

Ce pot sa cumpara de acolo?

Gasiti o gramada de suveniruri pentru cei de acasa. In functie de ce vreți sa cumparati, preturile variaza intre **0.5 si sute de euro**. Am vazut puzzle-uri cu 16 euro, carpe de sters ochelarii cu 4 euro, agende cu coperti inspirate din Capela Sixtina cu 3,5 euro si semne de carte cu 0.8 euro.

Chiar daca nu sunteti iubitori de arta, **e aproape imposibil sa nu gasiti macar cateva lucruri care sa va placa**. Iata care au fost in cazul meu:

- primul muzeu vizitat, **Museo Egizio**, a fost si cel care mi-a placut cel mai mult. Am petrecut peste 20 de minute ascultand povestile cu zei, faraoni si obiceiuri funerare. Mi-au atras atentia niste statuete mici, in numar foarte mare, care pareau identice.

Ushabti, pe numele lor. Am aflat ca erau puse in mormant pentru a-i servi celui decedat pe lumea cealalta. Mai exact, se credea ca ele prind viata si pot lucra in locul defunctului.

Inca ma intreb cumde mi-au scapat atunci cand am vizitat Muzeul de Egiptologie din Cairo..

- **sala Braccio Nuovo**, proiectata special pentru a gazdui zeci de statui dintre care doua sunt reprezentari ale unor daci.

Mi-a atras atentia si statuia de mai jos. Cin sa fie? Cin sa fie? Tastez repede 212, apas pe play si...surpriza..statuia reprezinta Nilul. Stupoare! Nilul?!? E o intreaga simbolistica, un rezumat gasiti [aici](#).

- **Galleria delle Carte Geografiche** al carei tavan m-a fermecat. Aproape ca n-am mai bagat in seama seama hartile din stanga si dreapta cu ochii dupa fiecare patratel de deasupra lor.

- si, nu in ultimul rand, capuccino-ul aromat si tarta delicioasa din cafeteria Vaticanului :D

In alta ordine de idei, daca terminati vizita inainte de ora 17, dati o fuga si pana Bazilica San Pietro si Castelul Sant D'Angelo. Bazilica e spectaculoasa, iar castelul este locul ideal pentru a combina o fila de istorie cu o cafea buna si o panorama superba. Dar, despre acestea, intr-un articol viitor.

Roma - unde sa fugi de turisti (I)



Trecusera doar cateva minute peste ora 8 (dimineata) cand am aterizat in **Roma**. Nu stiam prea bine cat de repede o sa ajungem la hostelul situat pe

langa gara Termini, asa ca ne pregatisem un traseu de incalzire pentru prima zi.

Am avut noroc si am prins autocarul de 8:30 care parcurgea ruta Roma Ciampino - Termini. Biletul a costat 4 euro si in 40 de minute ne aflam pe una din laturile garii, incercand sa gasim drumul cel mai scurt pana la hostel.

Totul a mers ca pe roate, asa ca pe la 10 jumatate am inceput plimbarea care avea sa ne poarte pe la Santa Prassede, Santa Maria Maggiore, Piazza dell Esquillino, Palazzo delle Esposizione, Teatro dell Opera, Palazzo Masimo, Santa Maria degli Angeli, Santa Maria della Concezione, Porta Pinciana, Poarta Vulturilor si Villa Borghese.

Durata traseului: in jur de 5 ore, depinde de ritmul vostru de mers si de cat zaboviti prin biserici si Muzeu.

Buget:

- de la punctul de finish inapoi acasa ne-am deplasat cu metroul, iar daca nu sunteti cazati in apropierea statiei Termini ar trebui sa folositi metroul pentru a ajunge acolo. Noi ne-am cumparat **o cartela de metrou valabila 7 zile pe care am dat 16 euro**. Mai exista una valabila o zi (4 euro) si una valabila 3 zile (11 euro)

- **biletul de intrare la Muzeul National Roman costa 7 euro** si include si intrarea la Cripta Balbi si Termele lui Diocleziano (valabil 48 de ore de la prima folosire)

- 0,5 euro pentru a ilumina Capela San Zeno

- 13,9 euro 2 meniuri mari la Mc Donalds

- **6,5 euro pentru 2 cafele la o terasa din Villa Borghese** (Latte Machiato 3,5 euro, Capuccino 3 euro)

Optional: daca vreti sa va plimbati cu barca pe lacul din Villa Borghese, tariful este de 3 euro/persoana pentru o plimbare de 20 de minute. Tot acolo puteti sa inchiriati si biciclete, insa preturile nu le stiu.

Nici n-am iesit bine din hostel ca am si auzit ceva cunoscut: "Signorina, signorina, dati si mie un ban". Surprinsa de vederea femeii iesite la cersit cu un copil in brate am facut ochii mari si n-am reusit sa-i raspund nimic, in prima instanta. Asa ca a continuat: "Pentru bebe, ban, signorina." Curioasa am intrebat-o de unde este, pe romaneste, insa ca

raspuns mi-a zis "Poza cu bebe". De ce a vrut o poza pe care nu are s-o vada niciodata, numai ea stie. Banuiesc ca era mandra ca a ajuns sa-si practice "meseria" pe taram italian, cert e ca de atunci am facut tot posibilul sa evitam intrebari de genul "voi de unde sunteti?".

Depasind momentul, ne-am indreptat spre **Biserica Santa Prassede** pe care era s-o ratam din cauza fatadei saracaciose care arata mai mult a casa de locuit decat a biserica. Insa, odata ce-am pasit inauntru, parca am intrat in alta lume. Pe langa unul dintre cele mai frumoase mozaicuri bizantine din Roma, biserica mai adaposteste si o bucata din coloana de jasp de care se spune ca a fost legat Iisus inainte de a fi rastignit.

La doar cativa metri de aceasta biserica se gaseste **Santa Maria Maggiore**. Cu un exterior mult mai impunator, Santa Maria Maggiore se poate lauda cu cea mai inalta clopotnita din Roma, iar aurul care impodobeste tavanul bisericii se spune ca a fost adus de Cristofor Columb din prima sa expeditie in America. O alta atractie adapostita de Santa Maria Maggiore este fragmentul din ieslea in care se spune ca a stat Iisus.

Inainte de a ajunge pe Via Nazionale, cunoscuta pentru magazinele ei de toate felurile, am strabatut **Via Milano** incadrata de o parte si alta de copaci golasi care semanau cu niste sfesnice cu brate multiple. Daca aveti drum prin zona, merita sa o luati pe aceasta strada. Tot la capitolul

strazi, am cascat gura cand in stanga, cand in dreapta, la colturile lor in unghiuri mult mai mici de 90 de grade. Pana sa ajung in Roma nu mai vazusem blocuri construite pentru a se potrivi cu astfel de unghiuri si nici dupa 4 zile de umblat prin capitala italiana nu m-am plictisit sa le admir.

Via Nazionale da in Piazza della Repubblica unde am zabovit mai mult vizitand Muzeul National Roman gazduit de **Palazzo Massimo** si **Biserica Santa Maria degli Angeli**. Aceasta din urma a fost construita peste Baile lui Dioclitian (se mai pot vedea fragmente) si poarta semnatura lui Michelangelo.

De aici pana la **Basilica Santa Maria della Concezione** n-am facut mai mult de 20 de minute care au trecut greu pentru ca asteptam cu nerabdare sa vizitez cripta bisericii. Am fost foarte dezamagita sa vad ca in perioada respectiva era inchisa, asa ca doar mi-am imaginat cum arata cripta impodobita cu oasele provenite de la circa 4000 de schelete apartinand calugarilor capucini. Daca va intrebati de ce ar construi cineva asa ceva, raspunsul e destul de simplu: pentru a atrage atentia vizitatorilor asupra conditiei efemere a omului. O simpla inscriptie cu "Ce esti acum, noi am fost. Ce suntem noi, vei fi si tu" nu cred ca ar fi avut acelasi impact daca n-ar fi fost insotita de o dovada atat de izbitoare.

Dupa ce ne-am invartit pe strazile linistite ale Romei, bucurandu-ne de absenta turistilor, am intrat in zona verde

a **Villei Borghesa**. Desi este cunoscuta pentru numeroasele sale muzee, pe noi ne-a atras mai mult parcul. Am gasit o terasa in aer liber, Pic Nic, unde am savurat o cafea aromata si ne-am uitat cu jind la familiile care pedaleau de zor pe biciclete duble.

Aici s-a incheiat plimbarea noastra printr-o zona superba, neasaltata de turisti. Pentru ca era inca devreme ne-am facut curaj si am inaintat prin aglomeratia din Piazza del Popolo, Via de Corso pana in Piazza di Sapgna insa daca voi credeti ca e suficient pentru o zi, puteti sa luati metroul de la statia Flaminio, aflata la iesirea din Villa Borghese.

Roma - unde sa fugi de turisti (II)



Inainte sa plec la Roma, Alexandra mi-a spus sa ajung neaparat in **Piazza Cavalieri di Malta** pentru ca ma asteapta acolo o surpriza care merita vazuta. Oricat am incercat sa

scot mai multe de la ea, n-am reusit si, daca tot a vrut sa fie surpriza, am incercat sa nu aflu de pe internet.

Nici eu n-as vrea sa va rapesc bucuria de a descoperi singuri ce este acolo, asa ca tot ce pot sa va spun e ca merita sa infruntati urcusul abrupt, pe alocuri, luand-o pe Via di Porta Lavernale pentru a va bucura de surpriza :)

Iar, daca tot vreti sa ajungeti acolo puteti sa faceti un traseul care sa includa si Piramida, Cimitirul Protestant, Biserica Santa Sabina, Gradina cu Portocali, Circo Massimo, Bocca della Verita, Biserica Santi Giovanni e Paolo si Biserica Santo Stefano Rotondo.

Durata traseului: in jur de **4 ore**, depinde de ritmul

vostru si de cat zaboviti in Biserici si in Gradina cu portocali (noi am stat multcel)

Buget:

- pana la Piramide am luat metroul, linia B, iar la terminarea traseului ajungeti la gura de metrou de la Colosseo, deci puteti sa luati metroul pana acasa. Asa cum am spus si in prima parte, noi ne-am cumparat o cartela valabila timp de 7 zile pe toate mijloacele de transport pe care am dat 16 euro.

- **9 euro meniul** la o cafenea din apropierea Colosseumului (bautura, paste, desert)

- **2 euro intrarea la Cimitirul Protestant** (nu exista taxa de intrarea ci rugamintea de a dona acesti bani pentru intretinerea Cimitirului)

Piramida in Roma? E cel putin ciudat, mi-am zis, cand am aflat ca exista. Asa ca, dis de dimineata, luam metroul inspre statia cu acelasi nume. Nu e nici pe de parte atat de impresionanta ca cele din Egipt si parca nu-si gaseste locul in peisaj. **Vederea unei piramide mititele incadrata de impunatorul Zid Aurelian si Poarta San Paolo m-a dus cu gandul la kitsch.** Acum, fiecare cu pasiunile lui...Caius Cestius, cel pentru care a fost construita Piramida, era fascinat de arhitectura egipteana si a avut suficieni bani incat sa-si ofere un asemenea mormant.

Ca tot veni vorba de morminte, in zona se afla si **Cimitirul Protestant**. Cand am ajuns noi era inchis din cauza unui

pom care cazuse, dar din cate am putut vedea printre zabrele, pare un loc placut (culmea!), cu multa verdeata, ingrijit si plin cu oseminte de celebritati.

De aici ne-am incumetat sa urcam pe **Via di Porta Lavernale**, o strada destul de abrupta, dar **cu multa personalitate**. Vilele cochete si gradinile care de care mai aspectoase ne-au luat gandul de la efortul urcusului si nici n-am simtit cand s-a terminat strada si am ajuns in **Piazza Delle Cavalieri di Malta**.

Nu a trebuit sa ne batem prea mult capul cu descifrarea misterului: unde e surpriza si in ce consta? Cei doi trei turisti rataciti ne-au aratat imediat calea :)

Ne-am continuat drumul catre **Biserica Santa Sabina despre care se spune ca este giuvaierul colinei Aventin**. Nu pot sa zic ca se numara printre preferatele mele, dar daca tot sunteti acolo, de ce sa nu intrati? In schimb, langa ea, gasiti **Gradina cu Portocali unde trebuie neaparat sa faceti un popas**. Pe langa portocali, ciripit de pasarele si atmosfera relaxanta, de acolo aveti o panorama foarte frumoasa asupra Romei (numai sa prindeti vreme buna).

Incet, incet, am coborat inspre **Circo Massimo** si ne-am inchipuit cum se desfasurau, in trecut, intregerile de care de lupta si, mai ales, ce insemna pentru romani testul adevarului. Ne-am uitat noi (de la distanta, ce-i drept) la

fostul capac de canal de scurgere din Cloaca Maxima, actualmente veritabil exponat cu puteri paranormale si am incercat sa depistam modalitatea prin care simte minciunile, dar am ramas la fel de nedumeriti ca inainte.

De la Circo Massimo am luat-o pe Clivio di Scauro, am trecut pe langa **Biserica Santi Giovanni e Paolo** si i-am admirat turnul si tiglele colorate in stil maur, dupa care am poposit in curtea **Bisericii Sfantul Stefan**, una dintre cele mai vechi biserici de forma circulara din Italia. Din pacate biserica nu era deschisa la ora aceea, dar scurtul popas in gradina inverzita ne-a umplut cu energie.

Trecusera deja vreo trei ore jumătate de când ne plimbam si ni se facuse foame. Ma temeam ca nu vom gasi nici un local cu preturi acceptabile pentru ca ne aflam destul de aproape de Colloseum, inasa am dat peste **Pier1 Cafe unde am mancat niste paste de casa delicioase** si nu extraordinar de scumpe.

De aici puteti sa va intoarceti acasa, luand metroul, sau puteti sa va continuati plimbarea pe la Colosseum si Forumul Roman infruntand marea de turisti.

5 locuri din care poti admira Roma de sus

Unele dintre cele mai placute amintiri din Roma sunt legate de vederea orasului de la inaltime. Fie ca eram pe Colina Aventin, printre portocali, ascultand ciripitul pasarilor, fie ca sorbeam dintr-un capuccino delicios pe terasa Castelului Sant' Angelo sau respiram usurata ca am ajuns in varful cupolei Bazilicii Sf. Petru. In cele ce urmeaza gasiti o lista cu locurile mele preferate din care am admirat Roma de sus, in ordinea preferintelor personale.

1. Bazilica San Pietro



E o adevarata aventura sa ajungi pana in varful cupolei

Bazilicii Sfantul Petru. Ai doua variante: fie iei liftul pana la baza cupolei si de acolo urci pe jos, fie faci putina miscare si renunti la lift. In oricare dintre cele doua situatii, ultima parte a drumului nu e recomandata claustrofobilor. Scarile sunt inguste, peretii care le incadreaza, de la un punct incolo, sunt inclinati, iar daca esti mai inalt trebuie sa ai grija la cap.

Eu va recomand sa urcati pana in varf, a fost una dintre experientele mele preferate in Roma, iar panorama asupra orasului este de departe cea mai spectaculoasa.

Buget: 5 euro de persoana daca urcati pe jos, 7 euro cu liftul

Cum ajungeti acolo: cu metroul, linia A, pana la statia Ottaviano

2. Gradina cu portocali

Un alt loc de unde puteti vedea Roma de sus, este Colina Aventin. Exista mai multe puncte de belvedere, insa cea mai placuta atmosfera o veti gasi in Gradina cu portocali despre care v-am povestit in [post-ul anterior](#).

Buget: gratis

Cum ajungeti acolo: luati metroul, linia B, pana la statia Circo Massimo si de acolo urcati pe Via Santa Sabina pana cand dati de Biserica Santa Sabina. Langa o sa vedeti si Gradina cu portocali.

3. Piazzale Garibaldi

Fiind situata destul de departe de centru si fiind cea mai inalta colina din zona, din varful Colinei Gianicolo puteti vedea o panorama de 180 de grade asupra Romei. Drumul pana in varf, venind dinspre Trastevere, este de vis, plin cu spatii verzi, presarat cu pomi si locuri de joaca pentru cei mici. Nici nu e de mirare, avand in vedere ca aceasta zona gazduieste cartierul rezidential de lux Montverde.

Eu am ajuns in Piata Garibaldi la lasatul serii, cand soarele inca nu apusese. Moment mai prost nu cred ca exista. Fie mergeti ziua, cand soarele e sus pe cer si da o nota jucausa Cetatii Eterne, fie dupa apus cand e pusa in valoare partea romantica a orasului.

Buget: gratis

Cum ajungeti acolo: Puteti sa lipiti plimbarea pe Colina Gianicolo de vizita la Vatican si Bazilica Sf. Petru. Pana acolo ajungeti cu metrourl, linia A, pana la Ottaviano, iar din Piata Sf. Petru o luati pe stradute pana in Piazza de la Rovere (Ponte Principe), mergeti pe strada Gianicolo si la capatul ei veti gasi statia autobuzelor 115 si 870 care va duc direct in Piazzala Garibaldi. La intoarcere puteti sa coborati pe cealalta parte a colinei, inspre Trastevere.

4. Monumentul Vittorio Emanuele II

Daca vreti sa vedeti Forul Roman, Via dei Fori Imperiale si Piazza Venetia de sus, urcati scarile monumentului Vittorio

Emanuele. Par multe tare, dar o sa vedeti ca ajungeti sus mai repede decat v-ati imaginat. Iar intre doua reprize de admirat privelistea puteti sa dati o raita si prin Muzeul amenajat la etaj.

Daca vi se pare ca nu sunteti suficient de sus, exista un lift care va va duce in cel mai inalt punct de belvedere al monumentului contra unei taxe.

Buget: gratis pana la nivelul Muzeului, 7 euro pentru a urca mai departe, cu liftul

Cum ajungeti acolo: Cu metroul, linia B, pana la Colosseo, iar de acolo pe jos, pe Via dei Fori Imperiale pana in Piazza Venetia.

5. Castelul Sant' Angelo

Privelistea de pe terasele acestui castel nu e la fel de spectaculoasa ca cea din Basilica Sf. Petru, insa exista o cafenea special amenajata pentru cei care doresc sa-si traga sufletul in fata unui capuccino delicios si sa admire Tibrul.

Buget: 5 euro pentru a intra in castel

Cum ajungeti acolo: cu metroul, linia A, pana la Ottaviano si de acolo pe jos pana la castel.

Roma: Amore, ti amo!

Sunt cateva locuri din **Roma** care nu numai ca m-au cucerit, dar care au rezonat intr-un fel anume cu mine. Locuri pe care vreau sa le revad iar si iar, locuri in care ma simt bine, locuri in care ma simt acasa desi **Roma** numai acasa nu e. Stramosii nostri, dar ne despart cam multe generatii...



Insula Tiberina este locul la care visez de cate ori aud Roma. Am descoperit-o acu doi ani, pe inserat, si mi s-a parut un loc minunat unde sa stai si sa privesti agitatia Romei. Cand m-am intors in vara asta, dupa o zi de umblat pe stradute cu ditamai ghiozdanul in spate, tot ce vroiam era sa ajung

pe aceasta „limba” si sa ma intind si sa ma odihnesc. Nu a fost sa fie: partea aceea era inchisa pentru un festival de film. Data viitoare in schimb, nu-mi mai scapa. O sa-mi rezerv cateva ore doar pentru asta si o sa ma asigur ca am la mine o carte despre Roma, in italiana. Asta asa, de atmosfera.

Panteonul exercita si el asupra mea o fascinatie greu de explicat. Imi place ca e vechi, imi place ca a rezistat si ca a fost „reinventat”. Cred ca imi place si datorita Imparatului Adrian, unul din imparatii mei preferati. :P In plus, in zona in care se afla pare o nuca in perete, desi el a fost primul construit acolo.

Trastevere este cartierul unde azi locuiesc adevaratii romani - adica cei ce sunt romani de multe, multe generatii. In mod curios, in Antichitate nici nu era considerat parte a orasului. Era un cartier inghesuit si sarac, de muncitori, si era legat de Roma printr-un singur pod. A fost integrat mai tarziu in oras doar din motive strategice. Azi e un loc turistic, unde poti manca bine ziua si unde te poti distra bine noaptea. Personal imi place datorita strazilor intortocheate si mici, cladirilor medievale, iederii. E un loc viu si cald.

Gianicolo e dealul care se afla intre Vatican si Trastevere, unde s-a dat o mare batalie in 1849 in care era implicat si Garibaldi, deci ceva legat de Risorgimento si de unificarea Italiei - asta explica statuia lui in varf de colina. Dupa

unificarea Italiei, a devenit un mare parc public si asta explica artarii superbi de pe marginea aleilor, declaratiile de dragoste (eterna, ca si cetatea) facute cu spray-ul, cuplurile razlete de indragostiti. Mi s-a spus ca e un loc foarte aglomerat, dar eu l-am gasit aproape pustiu. Nu stiu daca de vina a fost ploaia sau faptul ca era ora de siesta. Romantic si pustiu - merge. :)

Scalea del Tamburino (Scara tobosarului) este un loc peste care am dat aproape accidental. Eram pe Gianicolo, cautam o cale mai ocolita sa ajung in Trastevere si am gasit pe harta in scris mic numele asta. Si daca scria „scara”, trebuia sa vad cum arata. Am avut o surpriza placuta, desi daca as fi fost pe acolo seara, as fi avut parte de altfel de surprize. Aici a murit la 3 iunie 1849, Domenico Subiaco, 16 ani, unul din tobosarii lui Garibaldi, in timp ce apara orasul de invadatorii francezi. Locul, desi se afla in **Trastevere** si are incarcatura istorica, este necunoscut turistilor. In sensul asta, ma simt un pioner. :P

Lungotevere. Am ramas cu un mare dor legat de Roma. Vreau o bicicleta si vreau sa pedalez de-a lungul fluviului, din nord pana in sud si-napoi. Sa fac un altfel de tur al orasului. Sa vad orasul altfel. Sa vad toate inscriptiile de pe maluri, sa prind din urma o familie romana care a iesit cu mic cu mare la plimbare pe biciclete (si sa o depasesc), sa fac ceea ce in Bucuresti nu pot face. O veni o zi - insorita, innorata, ploioasa - si pentru asta.

Last but (not) least: **Gara Tiburtina**. Pun pariu ca nu va asteptati la asa ceva. Da, gara asta este unul din locurile mele. E un loc roman, ca sa zic asa. Aici am vazut afise in romana (concert cu Puya), am fost stresata de o tiganca romana care cersea in romana (cum ramane cu adaptarea la specificul publicului?), am mancat la un fast food unde erau angajati romani. Dar nu asta conteaza, ci faptul ca asta era poarta dintre acasa si acasa. Era punctul meu de legatura intre Bucuresti/Roma si Teramo, locul unde am fost Erasmus. Cred ca senzatia e asemanatoare celei de la aeroport, cand faci check-in: esti aproape plecat, esti aproape ajuns. Any minute now.

Trasee in Roma: Cele mai frumoase fantani



Roma este un oras ideal care poate fi parcurs la pas. Nu prea este nevoie sa va urcati in metro sau in autobuz pentru a ajunge la cele mai frumoase locuri, iar stradutele pe

care va plimbati intre obiective pot fi, de multe ori, obiective la randul lor. Va invit sa parcurgeti **urmatorul traseu** pentru a vedea unele dintre **cele mai frumoase fantani ale Romei**, dar si alte **obiective clasice, precum Panteonul**.

Distanta: 2.5 km

Timp de parcurgere si vizitare: 4 ore

Plimbarea incepe din **Piazza di Spagna**, o piata deosebita, in special datorita **Scarilor Spaniole** care urca spre Biserica **Trinita di Monti**. Daca va veti afla in Roma in

luna mai veti fi incantati de multitudinea de flori de culoare roz, numite azalee, asezate de-a lungul scarilor.

Mie insa mi-a placut in mod special fantana din aceasta piata, cea mai originala daca pot sa spun asa. Este vorba despre **Fontana della Barcaccia**, care este o fantana in forma de barca pe jumătate scufundata, care simbolizeaza o barca care a ramas in piata dupa ce apele s-au retras in urma inundatiilor care se produceau frecvent inainte de construirea peretilor care delimiteaza acum raul Tibru.

Dupa ce ati urcat eventual sa vizitati si biserica din capatul scarilor, **Trinita di Monti**, coborati inapoi scarile si porniti inainte pe **via dei Condotti**, strada faimoasa pentru magazinele de moda gen Bulgari, Prada etc... Dar nu acesta este motivul pentru care va indemn sa o parcurgeti, ci faptul ca in urma voastra vor ramane biserica si Scarile Spaniole, care formeaza **un cadru numai bun de tras in poza**.

Pentru a va indrepta catre **cea mai cunoscuta fantana din Roma si una dintre cele mai frumoase din lume**, va recomand sa faceti stanga pe via Belsiana. Intre Piazza di Spagna si Fontana din Trevi exista **o retea de stradute inguste**, majoritatea cu macadam, asa ca puteti porni pe oricare dintre ele daca va plac stradutele cochete, mai putin umblate de multimi de turisti. Daca alegeti via Belsiana, faceti apoi stanga pe via del Pozzeto, apoi prima la dreapta si imediat prima la stanga pe via del Tritone.

Continuati pe via Poli, si in scurt timp, probabil datorita multimii de turisti, veti sti ca ati ajuns la **Fontana di Trevi**.

Trebuie sa-i dati cateva ocoale bune pana sa va dati seama ca e destul de greu sa o prindeti pe toata intr-o singura fotografie, dar asta e mai putin important. Daca va plac legendele, puteti sa aruncati peste umar o moneda in apa, daca vreti sa va asigurati ca veti reveni la Roma. Eu, cu toate ca n-as putea spune ca nu vreau sa ma mai intorc, n-am facut asta. Mi se parea usor amuzant si un pic ciudat ca pe acolo umbla cel putin un nene cu un fel de bat telescopic cu magnet in varf pe care il folosea ca sa fure monezile. Noroc cu ei ca se mai elibera fantana...

In apropiere de **Fontana di Trevi** gasiti si niste magazinase foarte dragute, de unde puteti cumpara niste suveniruri din **sticla de Murano** de exemplu, care nu sunt foarte scumpe.

Porniti mai departe pe via delle Muratte, traversati **via del Corso**, continuati pe via di Pietra, si veti ajunge intr-o mica piata, in care pe partea stanga veti observa 11 coloane imense, care faceau parte din **Templul lui Adrian**, acum incorporate in fatada unui palat papal ocupat de o banca.

Daca mergeti mai departe pe via dei Pastini, tot o straduta ingusta, cu restaurante micute si cochete, veti ajunge numaidecat la **cea mai bine pastrata cladire din Epoca Romana. Panteonul** a fost pana in secolul 20 **cea mai**

mare structura din beton din lume, si a fost studiată temeinic de **Michelangelo** înainte de a proiecta **domul Bazilicii Sf. Petru**.

Intrati inaintea pentru a observa **oculusul**, o deschizatura cu diametrul de 9,1 metri in dom, fiind **singura sursa de lumina naturala din Panteon**. Dupa ce iesiti, nu uitati sa-i dati un ocol, pentru a-l admira de jur imprejur, dupa care puteti pleca mai departe spre **Piazza Navona**. Pentru asta porniti pe Salita de' Crescenzi, apoi faceti stanga, dreapta si iar stanga pentru a ajunge pe Corso del Rinascimento, unde faceti o mica oprire pentru a intra in curtea Bisericii **Sant' Ivo alla Sapienza**, care este considerata o capodopera a arhitecturii romane baroce, mai ales datorita domului spiralat.

Dupa ce v-ati convins ca a meritat, iesiti din curte inapoi pe Corso del Rinascimento, porniti in stanga, apoi faceti dreapta si dupa cativa pasi ati ajuns in **Piazza Navona**, una dintre **pietele baroce caracteristice din Roma**.

Aici veti gasi nici mai mult, nici mai putin de **3 fantani: Fontana del Moro, Fontana di Nettuno** (Neptun) si **Fontana dei Quattro Fiumi (Fantana celor patru fluvii)**. Aceasta din urma intruchipeaza cele patru fluvii cunoscute la vremea la care a fost construita: **Nil, Gange, Dunarea si Plata**. Destul de greu de imaginat ca aici se desfasurau curse de cai in evul mediu.

Dupa terminarea traseului, daca mai aveti timp puteti merge mai departe spre **Castelul San'Angelo si Vatican**, traversand Tibrul, sau puteti merge sa luati masa in zona **Campo dei Fiori** si sa vedeti **Palazzo Farnese**, un monument reprezentativ pentru perioada renascentista.

Roma: supravietuirea monumentelor pagane prin botez



Alege un deceniu. Orice deceniu, incepand de la 700 inaintea erei noastre pana acum, in 2011. Ai ales? Pentru acel deceniu, ales de tine, poti sa vezi o urma in Roma,

unde „urma” poate inseamna o bucata de zid, o cladire, o statuie, un mozaic, o unealta, o fantana, orice. Orice.

Mi-am dat seama ca asta e farmecul Romei. Poti face o **calatorie in timp, pe jos** - cu conditia sa ai incaltaminte comoda. Incepi cu zona antica, cu forumurile, termele, circus maximus, colosseul apoi vezi zona medievala, apoi cea renascentista, cea baroca, cea mussolliniana si tot asa. Fiecare perioada e bine reprezentata dar nu si bine delimitata in spatiu. Daca zona antica e cat de cat compacta, celelalte tind sa se imbine si sa se suprapuna. Dar, cert e ca o plimbare prin Roma e asemanatoare parcurgerii unui manual de istorie - ambele actiuni iti iau cateva ore, ambele te poarta cronologic si, daca ai rabdare, iti explica ce si cum, eventual si de ce.

Exista un anume „de ce” care mi s-a furisat in minte si acolo a ramas. **De ce anumite monumente au rezistat mai bine in timp si de ce altele au disparut?**

Dar sa le luam pe rand - azi nu umblam cu generalizari :p

Colosseum

Daca Colosseumul ar fi fost un brand, *pane et circensis* ar fi fost sloganul. Stiti voi, ca doar ati vazut Gladiatorul: lupte, sange, sclavi, multime in extaz, animale aduse din tot imperiul etc. Avea cam acelasi rol ca si televizorul: sa tina lumea ocupata. Dar cum a trecut perioada antica, Roma a ramas fara imparat, barbarii au navalit iar lumea a uitat de jocuri, preocupata mai mult de supravietuire. Colosul a inceput sa devina o ruina, careia unii, altii i-au gasit diverse intrebuintari. Unii au construit o biserica inaintea si o parte din arena a fost folosita in calitate de cimitir (un cimitir tipic, nu unul simbolic), altii si-au facut ateliere printre arcade, altii l-au transformat pe la 1200 intr-o fortareata.

M-am intrebat de multe ori, in ignoranta mea, cum de timpul a ros structura asta in asemenea hal: intr-o parte e intreg, in partea diametral opusa, mai putin intreg. Aveam sa aflu ca pe la 1300 a fost grav afectat de un cutremur, cand o parte a structurii s-a prabusit. **Molozul rezultat a fost luat si inglobat in alte structuri:** biserici, spitale, palate etc. Asa a devenit Colosseumul o cariera de piatra

iar sectei religioase care se aciuse inaintea ca-i pasa.

Nu ar mai fi ramas nimic din el - am fi mers la Roma si am fi admirat o groapa cu cativa bolovani - daca un Papa interesat si de alte lucruri in afara de religie, pe numele lui Benedict al IV-lea, nu ar fi spus ca aici este de fapt un loc sfant, unde au fost martirizati crestini si a interzis romanilor sa-l mai foloseasca pe post de sursa de materie prima. Nu s-a oprit la vorbe, ci a trecut si la fapte, asigurandu-se astfel ca pelerinii il pun pe traseul lor de locuri sfinte de neratat. Ca prin minune, lumea a lasat structura in pace si mustacind s-a dus sa-si caute alte cariere de piatra. [Daca ati intrat inaintea Colosseumului probabil ca ati vazut o mare cruce imediat cum dai in arena; asta e urmasa crucilor din secolele trecute].

Partea buna e ca ceea ce a inceput Benedict al IV-lea, in secolul 18, a fost continuat de alti Papi. Partea interesanta e ca a mintit. Sau a ascuns adevarul. Cu voie sau fara, dar se spune ca Papa si-a dat seama de importanta monumentului si a ales sa-l salveze asa cum a putut. In plus, conform studiilor actuale, crestii nu au fost omorati aici, ci in Circus Maximus sau Circus Flaminius.

Program: zilnic, 8.30 - 18.00; (data de inchidere variaza in functie de sezonul turistic)

Pret: 11 euro (include vizita pe colina Palatina)

Columna lui Traian

Motivul ridicarii sale il stiti. Ce se stie mai putin e ca la acea vreme era o mica minune arhitecturala, si nu numai datorita inaltimii (era una din cele mai inalte structuri din Roma antica) sau modului in care au fost asamblate basoreliefurile din marmura de Carrara, cat datorita scarii circulare din interior (mai rar asa ceva pe la anii 110).

Cum se face ca este **singurul monument din Forumul lui Traian care a rezistat pana astazi**? Intr-o vreme in care monumentele antice erau folosite pe post de cariera de piatra sau erau vandalizate pentru ca erau construite de pagani, columna a rezistat. Unii spun ca a salvat-o vecinatatea Bisericii Santa Maria di Loreto, caci se credea **ca foloseste pe post de clopotnita**. In *anno domini* 1162 exista si o lege care spunea ca oricine va deteriora Columna, va primi pedeaspa cu moartea. Aparent, motivul pentru care monumentul e singurul ramas intreg din tot Forumul lui Traian e ca era vizitata de multi pelegriani - nu mi-e clar motivul, dar e posibil sa fi fost priveslistea din varf. Papa Sixtus al V-lea (1585-1590) i-a sarit de asemenea in ajutor, punand in varf o statuie a Sfantului Petru. Cine s-ar mai fi atins de coloana cu Sfantul Parinte in varf? Nimeni.

Conform altei teorii, se pare ca romanii erau foarte mandri de Columna si de ce reprezenta ea, avand in vedere ca Traian a fost un imparat roman iubit (si de crestini) si ca in timpul lui Imperiul Roman a avut cea mai mare intindere.

In perioada evului mediu exista o taxa pentru a-i asigura supravietuirea, fapt ce indica un efort constient din partea romanilor de a o avea intreaga.

Efort constient sau noroc, ma bucur ca inca exista! J

Program: nu stiu daca se poate urca sus. Cine are drum pana la Roma in perioada urmatoare si vrea sa incerce ? :D

Complexul „Termele lui Diocletian”

Actuala zona a Piazza della Repubblica era ocupata acu 1700 de ani de termele lui Diocletian. De fapt, piata a fost construita in functie de ruinele termenlor. Cat despre bai, sa spunem doar ca ceea ce se vede astazi e doar o mica mica parte din constructia originala. Da! Erau *atat* de mari! Au fost inaugurate in 306 si erau unice in Cetatea Eterna prin dimensiunile lor. Diocletian a dat ordine ca reseaua de apeducte sa fie modificata astfel incat termele sa fie aprovizionate cu apa in mod corespunzator. Secole mai tarziu, erau denumite „Palatul lui Diocletian”, nu stim daca din ignoranta sau uimire.

Dupa cum spuneam am fost inaugurate pe la 300, iubite si folosite intensiv in urmatarii 300 de ani. Chiar daca ajunsesera intr-o stare avansata de degradare, inca erau folosite. Si romanii le-ar fi frecventat in continuare, **daca nu ar fi venit barbarii si le-ar fi taiat apa calda**. Si asa incepe marea degradare.

Pe la sfarsitul Evului Mediu incepe „reciclarea” structurii – pentru ca era pacat sa nu te folosesti de toate acele pietre. Astfel a luat nastere **Biserica Santa Maria degli Angeli** (construita in **frigidarium***) **si San Bernardo delle Terme**. Proiectul primei biserici i-a fost includintat de catre Papa Pius al IV-lea lui **Michelangelo**, care a adaptat o parte astfel incat structura sa poata gazdui si sa semene cu o biserica. Si a iesit ceva spectaculos, dar nu neaparat asemanator cu o biserica. Planul este o cruce greaca, cu un transept dominant, de 90 de metri lungime. Sa spunem doar ca, daca privim crucea de sus, latura orizontala este mult mai lunga decat cea verticala. Si cum *frigidarium*-ul era o mare piscina cu apa rece, in care se intra dupa ce faceai o baie romana cu apa calda, putem trage concluzia ca unde se scaldau romanii de ieri, se roaga romanii de astazi. / :)

Biserica merita o vizita pentru ca iti da posibilitatea sa vezi cat de spatuoase erau aceste terme in Antichitate. In plus, exista si o linie meridiana impresionanta (un fel de ceas solar) si e musai sa ajungi inainte de pranza sau dupa pranz, ca sa vezi cum functioneaza. Pana la 1846 timpul standard era dat de aceasta linie.

De remarcat portile de la intrare si de cautat sacristia, unde se gaseste o expozitie cu istoria termelor si a bisericii.

Altceva? In timpul Regatului Italiei (1870-1946) a fost biserica oficiala de stat. Si fatada, chiar daca e urata, e de

fapt zidul original al termelor.

Cea de-a doua biserică, San Bernardo alle Terme a fost construită în unul din cele două turnuri circulare care delimitau baile. Seamănă cu Panteonul, deoarece are formă cilindrică, are dom și are și un *oculus*! :D

Deci, o parte din terme au devenit biserici. Alta parte se prezintă astăzi sub formă de ruine-de-admirat iar alta parte a fost transformată în **Muzeul National Roman**, pe care vi-l recomand datorită vestigiilor preromane și romane. O prezentare convențională dar educativă.

Program Santa Maria degli Angeli: Luni - Sâmbătă, 7.00-18.30; Duminică: 7.00 -19.30

Program muzeu: Marți- Duminică, 9.00-19.00

Pret bilet muzeu: 7 euro

Panteonul

Este cea mai completă structură antică romană. Este o minune că a ajuns la noi așa, nu? Inițial a fost un templu făcut sub Marcus Agrippa, apoi a fost refăcut sub împăratul arhitect Hadrian. În 125 era noastră era în picioare. În 609 Panteonul devine Santa Maria dei Martiri. Adică o biserică. Un împărat bizantin a daruit structura Papei și Papa i-a găsit o întrebuințare. Botezul a salvat-o de la abandon,

distrugere si alte lucruri care s-au intamplat altor monumente, care nu au apucat sa vada ziua de azi.

Azi, Panteonul este mai mult un mormant decat o biserica. Aici sunt inmormantati doi regi italieni si mai multi pictori, printre care si Rafael Sanzio. Un reprezentant al Renasterii intr-un monument antic. Cred ca se odihneste in pace.

Program: Luni - Sambata, 8.30 - 19.30 , Duminica, 9.00 - 18.00

Pret: intrare libera

Castelul Sant' Angelo

Ei bine, nu as putea spune ca a fost botezat precum Panteonul, dar cumva si el a trecut in tabara adversa. La inceput nu a fost un castel, ci mormantul lui Hadrian - pe tatal lui il stiti cu siguranta: se numea Traian, ne-a facut si noua vreo doua vizite scurte. Hadrian era pasionat de arhitectura - printre altele- si a facut designul propriului mormant si l-a si construit. Acum nu se stie exact daca l-a si folosit dupa trecerea in lumea celor drepti si pagani.

La fel ca multe alte constructii, a fost lasat in paragina, probabil ca s-au mai luat vreo doua-trei caramizi „cu imprumut”, pana cand Papa Gregorie cel Mare a ... a avut o viziune. In 590 Roma era macinata de ciurma si pontiful l-a vazut pe Arahangelul Mihail deasupra mausoleumului cum

isi pune sabia in teaca, semn ca mania divina a luat sfarsit. De la aceasta data capata numele de „Sant’Angelo”.

Desi este folosit ca fortareata militara in 401 si introdus in sistemul zidurilor aureliene, de abia din secolul 14 este folosit ca fortareata papala. Noul rol aduce si schimbari arhitecturale, adica i se adauga etajul „micul palat papal”.

Vizitarea castelului este o experienta atipica. Intri intr-o coridor care coboara, apoi urca; lumina este slaba si atmosfera e cea specifika catacombelor. Apoi iesi la lumina, pe o terasa, si din terasa intri in palatul papal. Sunt doua lumi diferite, suprapuse si trecerea e brusca.

Muzeul merita cateva ore nu numai datorita structurii in sine, cat si altor elemente precum Roma vazuta dintr-un punct de belvedere, limonada ce poate fi savurata la umbra iederei, pe terasa, rampei in spirala care te duce de sus la baza pe alta cale.

E interesant cum acest **castel poate fi vazut ca o metafora**: statul papal care s-a ridicat si impus pe ramasitele Romei antice. :P

In incheiere:

Dupa caderea Imperiului Roman, Roma nu mai era punctul catre care duceau toate drumurile. In Evul Mediu apar si se dezvoltă orasele state, cele din nord Italiei fiind cele mai

avantajate. Dezvoltarea economica a Europei se muta in nord, orase ca Pisa, Bologna, Florenta, Milan, Ventia infloresc in timp ce Roma este scoasa din ecuatie. Arta si comertul decad, populatia era saraca, cladirile si infrastructura sunt lasate in paragina. Monumentele antice sunt folosite adesea pe post de cariere de piatra. Tendinta era ca cele mai importante temple romane sa fie distruse, ca din piatra lor sa se construiasca biserici crestine.

Orasul renaste o data cu Renasterea. Dezvoltarea Florentei atrage invidia Papilor care incep lucrari de constructie, reconstrucie, modernizare, infrumusetare ca Roma sa poata acomoda numarul din ce in ce mai mare de pelerini si sa fie reintrodusa pe ruta marilor drumuri comerciale. In Orasul Etern, pe langa pelerini, soseste insa Reforma si apoi Contrareforma. Pe de-o parte erau redescoperite valorile antichitatii, pe de alta monumente erau distruse fiindca erau pagane si Europa era „recrestinizata”.

E o minune ca inca avem parte de Roma antica.

Nota bene:

- Exista o minunatie de card, **Roma pass**, care iti ofera **transport gratuit**, o harta, **intrarea la doua muzee la alegere gratis** si o multime de reduceri la intrarea in alte muzee. De gasit, il gasiti in toate punctele turistice de informare si in muzee. Incercati-l, o sa va prinda tare bine!
- Roma trebuie savurata incet. Asa ca nu-ti propune sa

„vezi tot” in 4-5 zile caci nu o sa poti, si daca o sa poti, o sa ratezi ceea ce e mai important: orasul si viata sa.

PS: Ati vazut replica Columnei lui Traian la Muzeul de National de Istorie ?

Mai multe poze si hartile traseelor prezentate gasesti pe viajoa.ro